

ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ମୟୂରଭଞ୍ଜରେ ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପୁରୋଧା ଥିଲେ ଦେଶପ୍ରେମୀ ଗାନ୍ଧୀବାଦୀ ନେତା ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ । ଜଣେ ବାଗ୍ମୀ ଓ ସୁଲେଖକ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ଖ୍ୟାତି ଥିଲା । ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ ‘ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଗାନ୍ଧୀ’ ବୋଲି କହୁଥିଲେ । ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ଯେଉଁ ପ୍ରଗଣା ସମିତିମାନ ଗଠନ କରିଥିଲେ, ତାହା ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର ସମାନ୍ତରାଳ ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଗତିଶୀଳ କରିଥିଲା । ଶରତ ବାବୁଙ୍କ ନେତୃତ୍ଵରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ଜାତୀୟ ସଂଗ୍ରାମରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା ତରୁଣ, ଉତ୍ସାହୀ ସଂଗ୍ରାମୀ ଦେଶଭକ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲେ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ଦାସ, ଜଗନ୍ନାଥ କମିଳା, ଗିରିଶ ରାଏ ପ୍ରଭୃତି ଯୁବନେତାଙ୍କ ଉଦ୍ୟମରେ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିବା ଗତଜାତ ମୁକ୍ତି ସଂଗ୍ରାମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଗତଜାତ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କରୁ ସମ୍ଭାସବାଦ ବିଲୋପ, ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ଦାୟିତ୍ଵଶୀଳ ସରକାର ଗଠନ ଓ ସର୍ବୋପରି ଇଂରେଜ ପ୍ରଶାସନର ଅବସାନ ଘଟାଇବା । ମୟୂରଭଞ୍ଜରେ ପ୍ରଚଳିତ ସର୍ଦ୍ଦାରୀ ପ୍ରଥାର

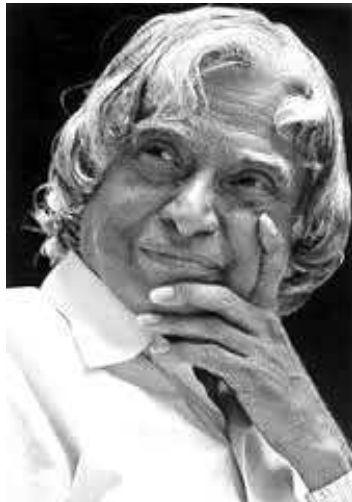
ଉଚ୍ଛେଦ ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା । ମୟୂରଭଞ୍ଜରେ ଲୋକପ୍ରତିନିଧିମୂଳକ ଦାୟିତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦାବିକୁ ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସଙ୍କ ନେତୃତ୍ଵରେ ମହାରାଜା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ମହାରାଜା ଓ ଶରତ ବାବୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପର ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ବିଶ୍ଵାସପୂର୍ଣ୍ଣ ମାତ୍ରାରେ ଥିଲା । ମୟୂରଭଞ୍ଜର ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳକୁ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଷ୍ଟେଟ କଂଗ୍ରେସ ନାମରେ ନାମିତ କରାଯାଇଥିଲା । ସ୍ଵାଧୀନ ଭାରତରେ ରାଜତନ୍ତ୍ର ଶାସନର ଅବସାନ ସହିତ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଅଧିବାସୀଙ୍କ ଜୀବନରେ ଏକ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଶାସନର ଶୁଭାରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।

ଅଧକ୍ଷ ତଥା ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟ
 ଇତିହାସ ବିଭାଗ
 ଆର.ଡି.ଏସ. ଡିଗ୍ରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ
 କୁଣ୍ଡାବାଇ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ

ହେ ପ୍ରିୟ କଲ୍ୟାଣ

ତ୍ରିଲୋଚନ ଦାସ

ଭାରତମାତାର ସୁଯୋଗ୍ୟ ସନ୍ତାନ
 ସୁନିଦ୍ରାରେ ଗଲ ଶୋଇ
 ହେ ମହାମାନବ ତୁମ ଅବସାନେ
 ଦେଶ କାନ୍ଦେ କଇଁ କଇଁ ।
 ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷକ ସୁଦକ୍ଷ ବିଜ୍ଞାନୀ
 କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ର ବିଜ୍ଞ ପ୍ରକ୍ଷା
 ରାଷ୍ଟ୍ରନାୟକ ହେ, ଅଭିଜ୍ଞ ବିକାଶୀ
 ଭାରତର ଦିବ୍ୟ ଦୁଷ୍ଟା ।
 ପୋଖରାନ୍ତରେ ପରମାଣୁ ଶକ୍ତି
 କରିଥିଲ ପରୀକ୍ଷଣ
 ଅଗ୍ନି ପୃଥିବୀନାଗ ଆଦି ତିଆରିଲ
 ଭାଙ୍ଗିଦେଲ ଶତ୍ରୁ ଟାଣ ।
 ନିରଳସ ଭାବେ କର୍ମ ସଂପାଦନ
 ମହାମନ୍ତ୍ର ଜୀବନର
 ଦେଶ ହିତ ଲାଗି ତିଳତିଳ ଜଳି
 ଚାଲିଗଲ ସ୍ଵର୍ଗପୁର ।

ତୁମେ ହାରିନାହିଁ ତୁମେ ମରିନାହିଁ
 ତୁମେ ଅଟ ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ
 ତୁମେ ତ ଦୁର୍ଜୟ ଆପଣା ପଣରେ
 ନଥିଲାଟି ତର ଭୟ ।
 ଚାଲିଗଲ ତୁମେ ଛାଡ଼ି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ
 ଏବେ ବି ଅଧୁରା ସ୍ଵପ୍ନ
 ଯଦିବା ଛୁଇଁଛି ମୃତ୍ୟୁର କାଳିମା
 ତୁମେ ତ ଚିର ଅମ୍ଳାନ ।
 ହେ ଛାତ୍ର ବସୁଳ ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
 ଛାତ୍ରମେଳେ ଥିଲ ରହି
 ହେ ପ୍ରିୟ କଲ୍ୟାଣ ତୁମକୁ ସଲାମ୍
 କୋଟି ହୃଦୟରେ ଥାଇ ।

ଶ୍ରୀବିହାର କଲୋନୀ
 ଖୋର୍ଦ୍ଧା-୭୫୨୦୫୫